

PTUJSKI LIST

Politično gospodarski tednik.

Stane:

Za celo leto K 15—
za pol leta 7:50
za četrt leta 3:80
za 1 mesec 1:30

Posamezna številka 40 vin.

Uredništvo in upravništvo je v
Ptuju, Slovenski trg 3 (v starem
rotovžu), pritličje, levo.

Rokopisi se ne vrnejo.

Štev. 23

Ptuj, 7. septembra 1919

I. letnik

Zlet Mariborske sokolske župe Proslava 50letnice Nar. čitalnice v Ptuj, dne 7. septembra 1919

VSPORED:

Sokol:

Ob 1/2 8. sprejem gostov na postaji
Ob 8. skušnja na telovadišču (trensko taborišče)
Ob 3/4 11. nastop k obhodu na telovadišču in obhod po mestu

Čitalnica:

Ob 1/2 9. slavnostna maša v mestni cerkvi v spomin 50-letnice
Narodne čitalnice
Ob 1/2 10. slavnostno zborovanje v veliki dvorani Narodnega doma

Ob 1/2 13. obed

Ob 15. javna telovadba

Po telovadbi skupni odhod k ljudski slavnosti, ki se vrši v mestnem parku

Vstopnina k javni telovadbi:

Sedež na tribuni 10 K, ostali sedeži 5 K, stojišča 2 K

Vstopnina na veselčni prostor 1 K

Narodni pozdrav udeležencem nedeljske slavnosti!

Srčno pozdravljamo Vas vse, ki ste prihiteli v tolikem številu v starodavni Ptuj, da z nami vred proslavite naše narodno vstajenje!

Bili ste že večkrat v tem mestu. Ali da si živi mesto na čisto slovenskih tleh, med čisto slovenskimi prebivalci daleč naokrog, se je bilo vendar posrečilo sovražnemu tujcu, da se je zajel v naše narodno telo, živel kakor parazit v njem, srkal najboljše soke, pa gledal, da polagoma izpodje življensko njegovo silo in ga tako uniči.

Ko smo se zaveli našega narodnega življenja, smo spoznali svojega nasprotnika. Začeli smo zbirati sil, da sebe utrdimo, nasprotnika uničimo ali ga storimo vsaj neškodljivega.

S to nalogo se je ustanovila pred dobrimi petdesetimi leti v Ptuj Narodna Čitalnica. Izvrševala je svojo nalogo po najboljših močeh. Hudi so bili večkrat njeni napori in boji, ali njeno jedro je bilo zdravo, sveti so bili ideali, za ktere se je borila, ni smela podleči in zato ni podlegla v tem boju.

Moči in vzpodbude je iskala Čitalnica pri svojih bratih in sestrah. Kakor ob proslavitvi njene ustanovitve prihiteli so njeni prijatelji še večkrat sem na kraj njenega delovanja, da ji nudijo moralnih sil.

Pa tudi v njenem okrilju so vzrasli Čitalnici vrli branitelji.

Eden najmlajših je pred dobrimi 10 leti ustanovljeni Ptujski Sokol.

Ni se še mogel popolnoma razviti; ni še dobil lastnega doma. V težavnih razmerah nastal, se je imel boriti ves čas svojega raz-

voja s težavami. Ali težave ga niso uničile, nego so le krepile njegove mišice in jekleno voljo.

Ptujski Sokol stopa v dobo moške delavnosti. Pri tem pa hoče pokazati, kaj je storil dosedaj, da vidi širni svet, ali se sme zanesti nanj v bodočnosti.

Prihiteli ste Sokoli in Sokolice iz daljnih krajev v naše ujedinjene domovine, da posvetile s svojo navzočnostjo začetek krepkega delovanja ptujskih bratov in sester, da potrdite Ptujski Sokol v njegovem delovanju in mu pokažete, kaj se da doseči z vztrajnim delom.

Minila je doba, ko smo se morali z vsemi močmi braniti za narodni obstanek. Začenjamo novo dobo, ko se bomo smeli posvetiti neovirano svoji izobrazbi, ko se ne bo vršil več boj za obstoj, nego plemenit boj za duševni in telesni razvoj.

Prvemu se posveti Čitalnica, drugemu Sokol!

Vi pa, cenjeni gostje in udeleženci, bodite priča tej novi dobi!

Ko bomo videli, kaj premore slovenski um in slovenska dlan, ako delujemo složno, nas to okrepi vse, da vztrajmo v započetem delu v srečo sebi in svojemu narodu.

Zgodovinski dan.

V zgodovini narodov je igralo mesto Ptuj odlično vlogo. Najbolj znana nam je ta vloga iz rimske zgodovine. Petovio se je imenoval takrat naš kraj ter je bil trgovsko in kulturno središče svojega okrožja. Tukaj skoz je vodilo omrežje rimskih cest in potov, po katerih so se gibale armade in ves promet.

Tukaj je imelo središče tudi rimska umetnost, čemur dokaz so nebrojne izkopine.

Zamrlo je rimsko cesarstvo, germanske rase so ga preplavile. Reden promet in redno življenje se je ponehalo, kultura je za nekaj časa zaspala. Po naših pokrajinah so se v domačili naši pradedje, prejšna rimska mesteca se prihajala potom raznih plemičev, ki so pa bili skoraj izključno tujerodni, do veljave. Ptuj je postajal predvsem obrtno in trgovsko središče. Spadal je še v panonski del Slovenije. Prebival je v njem in okrog njega sicer panonski Slovenec, ki se je pa veselil svoje svobode samo kratko časa, t. j. v prehodni dobi samostojnega slovenskega kraljestva. Naši pradedje slovenski kmetje so trpeli predvsem socijalno, ker so delali za druge. Ko se je v prosvetlenni dobi 18. stoletja po francoski revoluciji pojavila narodnostna ideja, je postal Ptuj žarišče tujerodne gospodstvaželjnosti.

Od takrat naprej se začenja prav posebna kalvarijska zgodovina za nas. V magistratnih zapisnikih nemškega urada se neštetokrat čita, da so slovenske barve za mesto Ptuj izzivanje, ker je mesto nemško. Akoravno je po ljudskem štetju mestece središče popolnoma slovenske okolice, je hotel gospodariti tujec tukaj, kakor bi bil on sam gospodar.

A obrnil se je list v zgodovini. Most do Adrije je padel v vodo na našem ozemlju se je porodila Jugoslavija. Dočim je bil vsak popreje opljuvan, tepen in aretiran ter kaznovan, ako je očitno kazal na ulici svoje Slovenstvo in bi se bilo vsakogar obesilo, ki bi bil trdil javno, da je Jugoslovan, bodo dne 6. in 7. sept. valovali tisoči in tisoči Slovencev skoz mesto Ptuj, z glasnimi klici, da se čutijo Jugoslovane. Rudeča sokolska srajca, ki se preje ni smela nikdar pojaviti,